

Täiuslik sulam: Marina Chirkova ja Vladimir Arhangelski Estonia lavastuses «Giselle».

HARRI ROSPU

Üks-null Estonia kasuks

Peterburi ja Tallinn töid välja konkureerivad «Giselle'id»

TIIT TUUMALU

tiit.tuumalu@postimees.ee

Klassikaline «Giselle» on nagu «Tiiger ja draakon». See, kes tahab Ang Lee romantilist linalugu täie rinnaga nautida, peab omaks võtma lavastaja kehtestatud mängureeglid. Ainult sel juhul võib maa külgetõmbejõudu trotsivaid ja puulatvades uskuma-

Adolphe Adami ballett «Giselle»

Sankt-Peterburgi Rimski-Korsakovi nim. Konservatooriumi Riiklik Balleti- ja Ooperiteater
Lavastaja Nikita Dolgušin.

3. veebruaril Tallinna linnahallis

Rahvusoper Estonia

Lavastaja Tiit Härm, muusikaline juht ja dirigent Erki Pehk, kunstnik Eldor Renter.

31. jaanuaril Estonia teatris

Klassikaline «Giselle» on nagu «Tiiger ja draakon». See, kes tahab Ang Lee romantilist linalugu täie rinnaga nautida, peab omaks võtma lavastaja kehtestatud mängureeglid. Ainult sel juhul võib maa külgetõmbejõudu trotsivaid ja puulatvades uskumatuid koreograafilisi etüüde sooritavaid tegelasi tõsiselt võtta.

Poolteist sajandit tagasi valminud «Giselle'i» puhul kehtib see 1. vaatuse kohta. Ei saa ju muigeta vaadata tantsijate naiivset žestkõnet, mille Lea Tormis on kunagi ristinud kurtummade keeleks ja mis tahab selgeks teha asju, mis on niigi selged.

Selle pealispindse, igasuguse emotsionaalse sisuta veiderdamiseta ei pääse isegi balleti kulminatsiooniks olev Giselle'i hullumise ja surmastseen, kui prints Albert püüab iga hinna eest miimilisel moel tõestada, kui süüdi on metsnik Hans armastatu hukkumises.

Tehniline, aga verevaene

Just sellist «Giselle'i» pakkus meile pühapäeval Tallinna linnahallis esinenud Sankt-Peterburgi Rimski-Korsakovi nimelise Konservatooriumi Riiklik Balleti- ja Ooperiteater. Üllatav oli see, et neid, kes klassikalise balleti «imelise maailma» kehtestatud mängureegleid omaks peavad, ei olnudki nii vähe.

4000-kohalisest saalist sai täidetud pool, ehkki tegemist ei olnud sugugi kuulsa Maria teatriga. Aga ju mõjub Sankt-Peter-

burg balletisõbrale nagu punane rätik härjale.

Rimskikorsakovlaste «Giselle» järgis täpselt Jean Coralli, Jules Perrot' ja Marius Petipa kehtestatud koreograafilist kaanonit. Lavastaja Nikita Doigušin hoidis oma ego teadlikult tagaplaanil, andmata põhjust rääkida poolteist sajandit vana loo värskest tõlgendusest või uudsetest lavastuslikest nüanssidest.

Tehnika oli see, millele pidi langema kogu tähelepanu. Ja siin hinnaalandust ei tehtud. Trupp näitas väikeste iluvigadega perfektsust, mis pääses täiel määral mõjule 2. vaatuses, kus vilid tantsivad hingetuks metsnik Hansi ja üritavad teise ilma saata ka Albertit.

Paraku, oli see nüüd linnahalli viide ilmakaarde avatud lava või psühholoogilise läbilavastamatuse süü, ent peterburglaste «Giselle» jäi loodetust verevaesemaks. Ja seda eelkõige emotsionaalselt.

Natalja Baškirtseva tantsitud Giselle'i traagika ei jõudnud kuidagi 21. ritta. Hiiglaslik saal kugistas emotsiooni enne alla. Selles, kas hullumeelsus oli kirjutatud vähemasti Giselle'i sil-

Sankt-Peterburgi Rimski-Korsakovi nim. Konservatooriumi Riiklik Balleti- ja Ooperiteater
Lavastaja Nikita Dolgušin.

3. veebruaril Tallinna linnahallis

Rahvuskooper Estonia

Lavastaja Tiit Härm, muusikaline juht ja dirigent Erki Pehk, kunstnik Eldor Renter.

31. jaanuaril Estonia teatris

mavaatesse, polnud aga võimalik veenduda, sest binokleid publikule ei jagatud.

Täiuslik sulam

Kolm päeva enne Peterburi «Giselle'i» nägin sama balletti Estonia teatris. Ei tahaks pike-malt peatuda Tiit Härmil lavastajatööl, mis oli sama originaaliruu nagu Dolgušini oma, kuid erinevalt viimastest hingas ja elas.

Ja seda eelkõige Marina Chirkova ja Vladimir Arhangeliski emotsionaalselt kõitvale ja voolujoonelisele tantsule. Mitte tehniline perfektsus ei ole siin see, mis seda paari iseloomustab. Küsimus on hingestatuses.

Chirkova kehastas Giselle'i sellise sisseelamisega, et laval sündis ime – elu ja kunsti piirid hägustusid ning Giselle'i loost oleks saanud justkui Chirkova lugu.

Ühel hetkel oli selline tunne, et Chirkova ei tantsigi – et ta ongi kehastunud tants.

Midagi sellist ei ole ma kunagi kogunud, isegi neil harvadel kordadel mitte, kui siin on tantsinud Age Oks ja Toomas Edur.